

IIB MA GALO

FAAFIN RASMI AH

الرسمية

الجريدة

EE JAMHUURIYADDA DIMOQRAADIGA SOOMAALIYA

Sannadka 14aad Muqdisho, 15 Dis. 1986 L. 1 R 12

Laanta Faafinta Rasmiga ee Madaxtooyada Jamhuuriyadda D. Soomaaliya

FAAFIN BIL SOO BAXA

جريدة شهرية

QIIMUHU: waa 5 shilin lambar waliba — **RUKUNKA:** Sanadii waa Sh. 100 Soomaaliya gudaheeda — dibaddeedana waa Shs. 300. Rukunka la weydiisto wuxuu ka bilaabmaa 1 Jannaayo. Qiimaha qoritaanku F.R. halkii sadar iyo waxii ka yar waa 2 Sh. — Rukunka iyo qoritaanku waxa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah — Lacagta waxaa lagu bixinayaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Lacagta.

K O B N I I N

QAYBTA KOOWAAAD

S H A R C I

SHARCI L. 30 ee 16 Nof. 1986, Aftida Doorashada Madaxweynaha Jamhuuriyadda Soomaaliya Bog. 747

QAYBTA LABAAAD

XEER MADAXWEYNAHA JDS L. 33 ee 19 Nof. 1986, Xaddidaadda maalinta codbixinta doorashada Madaxweynaha J.D.S. ... 778

WAKAALADDA MADBACADDA QARANKA

Sharci lambar 30, taariikh 16/11/1986

Aftida Doorashada Madaxweynaha Jamhuuriyadda
Dimoqraadiga Soomaaliya

Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dim. Soomaaiya
isagoo tixgelinaya: Oggolaanshaha Guddiga Joogtada
ah ee Golaha Shacbiga;

WUXUU SOO SAARAYAA

Sharciga soo socda:

XUBINTA KOOWAAD
TILMAAMO GUUD

Qod. 1aad

(Doorasho toos ah)

1. Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya, waxaa afti toos ah ku dooranaya Dadweynaha.
2. Doorashadu waxay dhacaysaa ugu yaraan 30 maalmood ka hor inta ayan dhammaan muddada Madaxweynaha xilka haya, ama 60 maalmood gudahood marka ay jiraan xaaladaha ku tilmaaman Qod. 6aad, farqadda 3aad, Sharciga lambar 49 ee 23ka Dishember 1984.

Qod. 2aad

(Muddada xilka)

Sida ku tilmaaman Qod. 3, farqadda 4, Sharciga lambar 49 ee 23ka Dishember 1984, muddada xilka Madaxweynaha jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya, waa toddoba sano, laga bilaabo maalinta la dhaariyo.

Qod. 3aad

(Qofka wax dooran kara)

1. Waxaa cod dhiiban kara muwaadin kasta oo:
 - b) Ugu yaraan ay u buuxsantay 18 sano maalinta la qabanayo doorashada;
 - t) Garsoore uusan ku caddeynin waalli;
 - j) Sharcigu ka xaaraantimeynin qabasho xilal guud, lagana qaadin xuquuqda doorashooyinka xukun ciqaab awgiis;
 - x) Ku sugnayn xabsi xukun maxkamadeed dartiis.
2. Doortuhu wuxuu leeyahay hal cod oo qura.
3. Codku waa shakhsi, xor, toos, qarsoodi, waana loo siman yahay.
4. Doortuhu wuxuu codkiisa ku dhiiban karaa goobta uu ku sugan yahay maalinta cod-bixinta.

Qod. 4aad

(Qofka loo dooran karo xilka Madaxweynaha)

Waxaa loo dooran karaa xilka Madaweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya, muwaadin kasta oo:

- b) Da'diisu ay gaartay 40 sano maalinta doorashada la qabanayo;
- t) Aabbihii iyo hooyadii Soomaali asal ah ay yihiin;
- j) Horey aan u guursan, intuu xilka Madaxtinnimada hayeyna guursanin qof aan Soomaali asal ah ahayn;
- x) Leh shuruudaha lagu dooran karo Xildhibaanada Golaha Shacbiga ee ku tilmaaman Qodobbada 4 iyo 5 ee Sharciga lambar 43 ee 1da Dishember 1979 iyo beddelaaddii ka dambaysay.

Qod. 5aad

(Qabashada doorashada)

Taariikhda la qabanayo aftida doorashada Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya, waxaa lagu xaddidayaa Xeer-Madaxweyne.

Qod. 6aad

(Goobaha Cod-bixinta)

1. Degmo kastaa waxay yeelanaysaa goobo cod-bixin.
2. Tirada goobaha cod-bixinta ee Degmada iyo meelaha laga dhisaayo waxaa xaddidaya Wasiirka Wasaaradda Arrimaha Gudaha, isagoo dhegeystay soo jeedinta Guddoomiyaha Maamulka dawladda ee Degmada, ugu yaraan 20 maalmood ka hor, maalinta cod-bixinta.

Qod. 7aad
(*Sharaxaadda*)

Qofka loo dooranayo xilka Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya, waxaa soo sharraxaya Golaha Dhexe ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed.

Qod. 8aad
(*Habka Doorashada*)

1. Qofka la soo sharraxay waxaa loo qaadayaa afti dadweyne.
2. Habka doorashadu waa “HAA iyo MAYA”, oo loola jeedo in cod-bixiyuhu oggol yahay ama diidan yahay Musharraxa.
3. Musharraxu wuxuu Madaxweyne noqonayaa haddii aqlabiyaddu ku cod-bixiyaan “HAA”.
4. Haddii aqlabiyadda ku cod-bixiyaan “MAYA”, Golaha Dhexe ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed, wuxuu soo sharraxayaa qof kale.
5. Sharraxaadda iyo doorashada cusub, waxaa loo marayaa hababka ku tilmaaman farqadaha hore ee Qodobkan iyo Qod. 7aad ee Sharcigan, doorashaduna waa in ay dhacdaa 30 maalmood gudahood laga bilaabo maalinta lagu dhawaaqay natiijada aftida doorashada hore.

XUBINTA LABAAD
BANDHIGIDDA MUSHARRAXA

Qod. 9aad

(Soo gudbinta musharraxa)

1. Golaha Dhexe ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed, wuxuu u gudbinayaa Wasaaradda Arrimaha Gudaha, ugu yaraan 20 maalmood ka hor, maalinta doorashada magaca qofka loo sharraxay xilka Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya.
2. Soo gudbinta magaca musharraxa, waxaa la soo raacinayaa xog-warran ku saabsan da'diisa, meesha uu ku dhashay iyo taariikh nololeedkiisa.
3. Wasiirka Wasaaradda Arrimaha Guduhu, wuxuu musharraxa ku soo saarayaa Xeer lagu soo saaro Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda.

Qod. 10aad

(Bandhigidda Musharraxa)

Wasiirka Wasaaradda Arrimaha Guduhu, wuxuu magaca musharraxa u gudbinayaa Degmooyinka dalka, si loo baahiyo loona ogeysiyo dadweynaha, iyadoo ogeysiintaas Wasaaraddu ay u adeegsanayso qalabka warbaahinta iyo waddo kastoo kale oo kafaala-qaadaysa sida ugu habboon in warka loo gaarsiiyo muwaadiniinta, miyi iyo magaaloba.

**XUBINTA SADDEXAAD
GUDDIYADA DOORASHADA**

Qod. 11aad

(Hay'adaha Doorashada)

Hay'adaha doorashadu waa:

- b) Guddiyada Goobaha Cod-bixinta;
- t) Guddiyada doorashada ee degmooyinka iyo;
- j) Guddiga Dhexe ee Doorashada.

Qod. 12aad

(Guddiyada Goobaha Cod-bixinta)

1. Guddiga Goobta Cod-bixintu waxa uu ka kooban yahay Guddoomiye iyo laba Kaaliye oo kan ugu da' weyn noqonayo Guddoomiye Ku-xigeen.
2. Guddi kastaa wuxuu yeelanayaa hal Xoghaye.
3. Guddoomiyaha, labada Kaaliye iyo Xoghayaha waxaa laga dhex magacaabayaa muwaadiniinta xaqa u leh cod-bixinta.
4. Xubnaha Guddiga iyo Xoghayaha waxaa magacaabaya, beddelayana marka loo baahdo Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Gobolka, isagoo dhegeystay Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmada.
5. Marka ay timaaddo baahi degdeg ah, lagama maarmaanna ay noqoto, inta ay cod-bixintu socoto, beddelaadda Kaaliyayaasha ama Xoghayaha, Guddoomiyaha Guddiga Goobta Cod-bixinta ayaa ku beddelaya qof kale oo leh shuruudaha Sharcigu uu tilmaamay.

Qod. 13aad

(Guddiga Doorashada ee Degmada)

1. Guddiga doorashada ee degmada rugtiisu waa magaalo-madaxda Degmada.

2. Guddigu wuxuu ka koobmaa Guddoomiye iyo laba Kaaliye oo ka ugu da' weyn noqonayo Guddoomiye Ku-xigeen.
3. Guddiga Doorashada ee Degmadu wuxuu yeelanayaa hal Xoghaye iyo laba qof oo u qaybsan tirada.
4. Guddoomiyaha, Kaaliyeyaasha, Xoghayaha iyo u qaybsanayaasha tirada, waxaa laga dhex magacaabayaa muwaadiniinta xaqa u leh cod-bixinta, waxaana magacaabaya, beddelayana marka loo baahdo Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Gobolka isagoo dhegeystay Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmada.

Qod. 14aad

(Guddiga Dhexe ee Doorashada)

1. Guddiga Dhexe ee Doorashada rugtiisu waa Muqdisho wuxuuna ka koobmaa Guddoomiye, Guddoomiye-ku-xigeen iyo saddex kaaliye.
2. Guddigu wuxuu yeelanayaa hal Xoghaye iyo saddex qof oo u qaybsan tirada.
3. Guddiga Dhexe ee doorashada waxaa Guddoomiye u noqonaya Lataliye ka tirsan Maxkamadda Sare.
4. Guddoomiyaha, Guddoomiye ku-xigeenka, Kaaliyeyaasha, Xoghayaha iyo u Qaybsanayaasha tirada waxaa magacaabaya, marka loo baahdana beddelaya, Wasiirka Wasaaradda Arrimaha Gudaha, waxaana laga dhex xulayaa Muwaadiniinta xaqa u leh codbixinta.

Qod. 15aad

(Magacaabidda iyo dhaarta Xubnaha Guddiyada doorashada)

1. Magacaabidda Xubnaha Guddiyada doorashada waa in la sameeyaa, lana gaarsiiyaa dadka ay khusayso, ugu yaraan toban maalmood ka hor taariikhda codbixinta.
2. Qofna ma diidi karo xilka loo magacaabay haddii aysan jirin sabab cad oo la garowsan karo. Ka cafiska waxaa awood u leh hay'addii lahayd magacaabidda Xubinta.
3. Inta uusan xilka qaban, Xubin kasta oo ka mid ah Guddiga doorashada ee Goobta ama Degmada wuxuu ku marayaa Guddoomiyaha Maxkamadda Degmada hortiisa, dhaarta soo socota:
“Waxaan Magaca Ilaahay ku marayaa in aan xilka la ii dhiibay ee la xiriira doorashada ku guto niyadsami, daacadnimo, si buuxdana u dhowro Dastuurka, Sharcigan iyo Shuruucda kale ee Dalka”.
4. Xubnaha Guddiga Dhexe ee doorashadu waxay dhaartaas oo kale ku marayaan Guddoomiyaha Maxkamadda Sare hortiisa.

Qod. 16aad

(Xaaladda qaanuuneed ee Xubnaha Guddiyada)

1. Xubnaha Guddiyada doorashada oo idil waxaa loo aqoonsanayaa, inta ay wadaan hawlaha doorashada, Saraakiil Qaran.

2. Waxaan xilkaas qaban karin Guddoomiyayaasha Maamulka Dawladda ee Gobollada iyo Degmooyinka iyo Xubnaha Golaha Dhexe ee Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed iyo Golaha Shacbiga.

**XUBINTA AFRAAD
HAWLAHA GOGOLDHIGGA**

Qod. 17aad

(Qalabka doorashada)

1. Wasaaradda Arrimaha Guduhu waxay u diyaarinaysaa Guddi goob codbixin kasta qalabka soo socda:
 - a) hal nuqul oo ah Sharcigan;
 - b) koley ningaxan oo ay ku jiraan shaabadda Guddiga goobta codbixinta, khad iyo khadeeye;
 - t) koley ningaxan oo ay ku jiraan xaashiyada codbixinta;
 - j) sanaadiiqda codbixinta;
 - x) saddex nuqul oo ah diiwaanka hawlaha doorashada ee Guddiga goobta;
 - kh) diwaan lagu qoro magaca codbixiyeyaasha;
 - d) shan sawir oo ah Madaxweynaha sharraxan;
 - r) halkudhegyo tilmaamaya habka codbixinta;
 - s) hal dhalo oo ah khadda aan tirmeyn;
 - sh) buraash oo loo isticmaalo khadda aan tirmeynin;
 - dh) qalab xafiis iyo wixii kale ee lagama maarmaan ah.
2. Wasaaradda Arrimaha Guduhu waxay kaloo u diyaarineysaa Guddiga Dhexe iyo Guddiyada Doorashada ee Degmada qalabka soo socda:

- a) hal nuqul oo ah Sharcigan;
 - b) kolay ningaxan oo ay ku jiraan Shaabadda Guddiga Doorashada, khad iyo khadeeye;
 - t) saddex nuqul oo ah diiwaanka hawlaha doorashada ee Guddiga;
 - j) qalab xafiis iyo wixii kale ee lagama maarmaan ah.
3. Qalabka Guddiga Doorashada loogu talo galay waxaa lagu ururinayaa saxaarad gaar ah oo Wasaaradda Arrimaha Guduhu waqti habboon ku gaarsiin doonto, iyadoo xiran, ningaxan, Guddoomiyayaasha Maamulka Dawladda ee Degmooyinka.
 4. Qalabka u socda Guddiga Dhexe ee doorashada waxaa toos uu gudbinaysa Wasaaradda Arrimaha Guduhu.
 5. Isla mar ahaantaas, Wasaaradda Arrimaha Guduhu waxay u direysaa Guddoomiyayaasha Maamulka Dawladda ee Degmooyinka, iyadoo ku jira kolay ningaxan tiro habboon oo ah xaashiyo codbixin keyd ah, looguna talo galay in la siiyo Guddiyada goobaha codbixinta kaddib marka laga helo Guddoomiyaha Guddiga codsi sababaysan.
 6. Haddii ay jirto dhibaato gaar ah xagga isgaarsiinta, Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmadu wuxuu ku aamini karaa hal wakiil ama ka badan qayb ka mid ah xaashiyaha codbixinta kaydka ah, iyadoo ku jira kolay xiran oo ningaxan. Wakiilladu waxay xaashiyahaas diyaar ula ahaanayaan Guddoomiyayaasha Guddiyada Goobaha Codbixinta ku yaal meelaha ka fog xarunta Degmada.

Qod. 18aad

(Shaabadda, diiwaanka iyo sanaadiiqda)

1. Shaabadaha Guddiyada doorashada, diiwaannada iyo sanaadiiqda codbixinta waa isku nooc Dalka oo idil.
2. Shaabaduhu waxay leeyihiin lambar mideysan oo ku socda tiro taxan.

Qod. 19aad

(Xaashiyaha Cod-bixinta)

Xaashiyaha codbixintu waxay ka samaysan yihiin warqad cad oo bolleetooyin laga jari karo ku dheggan, midkiina boqol xaashi ku yaalliin. Cadka ku haraya bolleetada wuxuu leeyahay lambar u gaar ah oo ku socda tiro taxan.

Qod. 20aad

(Ilxirrada iyo sanaadiiqda codbixinta)

1. Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmadu waa in uu ka diyaariyaa goob codbixin kasta laba ilxir. Ilxirradu waa in ay u samaysnaadaan si kafaala qaadeysa qarsoodiga codbixinta.
2. Ilxir kasta gudhiisa waa in la dhigaa laba sanduuq oo mid buluug yahay, looguna talo galay in lagu rido xaashiyaha codbixinta ee oggol musharraxa, kan kalana uu hurdi yahay, looguna talo galay in lagu rido xaashiyaha codbixinta ee diiddan musharraxa.
3. Sanduuqa buluugga ah dushiisa waa in lagu dhigaa “HAA”, kan hurdiga ahna “MAYA”.

Qod.21aad

(Gaarsiinta qalabka Guddiyada doorashada)

1. Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmadu waa in uu lixda subaxnimo ka hor maalinta doorashada gaarsiiyaa qalabka doorashada Guddi goob codbixin kasta, kuna dhiibaa goobta Guddigu uu mas'uul ka yahay.
2. Sidoo kale Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmadu waa in uu dhiibaa inta ka horreysa 4ta galabnimo ee isla maalintaas qalabka u socda Guddiga Doorashada ee Degmada.
3. Wuxuu kaloo guddi doorasho kasta gaarsiinayaa nuqul ah warqadda magacaabidda Xubnaha Guddiga.

XUBINTA SHANAAD

CODBIXINTA

Qod. 22aad

(Dhismaha Guddiga Codbixinta ee goobta)

1. Guddoomiyaha Guddiga Goobta Codbixintu markii uu helo qalabka ku tilmaaman qodobka hore, wuxuu:
 - a) ku dhaqaaqaya dhisidda Guddiga isagoo u yeeraya in ay ka soo qayb galaan Kaaliyeyaasha iyo Xoghayaha;
 - b) kaddib markuu hubsado, tusana Xubnaha kale dhamida ningaxa saaran, wuxuu furayaa saxaaradda wuxuuna hubinayaa qalabka ku jira;
 - t) furayaa koleyada ay ku jiraan shaabadda Guddiga iyo xaashiyaha codbixinta kaddib markuu hubiyo, tusana Xubnaha kale dhaamida ningaxa saaran koleyadaas;
 - j) hubinayaa sanaadiiqda codbixintu in ay maran yihiin, kaddibna waa uu xirayaa, ningaxayaana isagoo u dhaafaya keliya daloolka looga ridayo xaashida codbixinta:
 - x) dhejinaya sawirka musharraxa.
 - kh) dhejinaya hal-ku-dhegyo tilmaamaya habka codbixinta.
2. Hawlaha kor ku xusan waxaa lagu qorayaa diiwaanka, iyadoo la tilmaamayo lambarka u gaarka ah shaabadda Guddiga goobta codbixinta iyo tirada xaashiyaha codbixinta loogu tala galay doorashada.

3. Hawlahaasi marka ay dhammaadaan, Guddoomiyuhu wuxuu ku dhawaaqayaa furitaanka codbixinta.

Qod. 23aad

(Awoodda ilaalinta nabadgelyada ee Guddoomiyaha)

1. Guddoomiyaha Guddiga Goobta Codbixintu wuxuu u xilsaaran yahay ilaalinta nabadgelyada hawlaha doorashada, wuxuuna adeegsan karaa Ciidammada Nabadgelyada si loo fogeeyo qofkii dhibaato u geysanaya habsamida hawlaha doorashada.
2. Ciidanka Nabadgelyadu wuxuu ku geli karaa goobta idanka Guddoomiyaha oo keliya.
3. Hawlwadeennada Hay'adaha Dawladda iyo Taliyeyaasha Ciidammada Nabadgelyadu waxay fulinayaan awaamiirta Guddoomiyaha si loogu suurtageliyo doortayaasha gelitaanka goobta looga ilaaliyo agagaarkeeda hor dhoobasho sabab la'aan ah.
4. Awoodda kor ku xusan kuwo la mid ah waxaa leh Guddoomiyayaasha Guddiyada doorashada ee Degmada iyo Guddoomiyaha Guddiga Dhexe ee doorashada.

Qod. 24aad

(Gelitaanka Goobta)

1. Xubnaha Guddiga ka sokow, goobta waxaa geli kara oo keliya codbixiyaha.
2. Codbixiyeyaashu waxay goobta u gelayaan midmid iyagoo isu xigsanaya sida ay u soo kala horreeyaan. Hase yeeshee waxaa horumar leh qof kasta oo haya xil la xiriira hawlgelinta doorashada.

3. Codbixiyeyaashu lama soo geli karaan goobta hub ama qalab kale oo wax dhibi kara.

Qod. 25aad

(Oggolaanshaha codbixinta)

1. Codbixiye kasta wuxuu codbixin karaa kaddib:
 - a) markuu caddeeyo magiciisa oo dhan iyo da'diisa;
 - b) Guddigu u aqoonsado in uu yahay qof leh xaqa codbixinta. Go'aankaas Guddigu wuxuu ku gaarayaa hab gaaban iyo si deg deg ah iyadoo la tixgelinayo qoraallo, markhaati iyo wixii kale oo caddeyn waxtar leh ah.
2. Gacanta bidixda, ama haddii aysan jirin tan midigta, amaba, haddii labaduba maqan yihiin, meel kaloo la arki karo oo jirkiisa ka mid ah, waa in calaamad muuqata oo ah khadda aan tirmin laga mariyaa codbixiyaha inta aan la siin xaashida codbixinta.

Qod. 26aad

(Doortayaasha aan codbixin karin qof ahaan)

1. Waxaa codbaxsanaya qofkii xaq u leh ee yimaada qof ahaan goobta codbixinta.
2. Qofka, iin jir oo ka muuqata awgeed, aan codbixin karin, wuxuu Guddoomiyuhu u oggolaanayaa inuu kaalmeeyo qof kale oo Codbixiyuhu ku kalsoon yahay.
3. Xoghayuhu waa in uu ku qoraa diiwaanka, isagoo tilmaamaya sababta loogu oggolaaday, magaca qofkaas iyo kan kaalmeeyey.

Qof. 27aad

(Habka codbixinta)

1. Marka ay dhammaadaan hawlaha ku xusan Qodobka 25aad, Guddoomiyuhu wuxuu mid mid ugu dhiibayaa qof kasta oo cod bixinaya hal xaashi codbixin oo la shaabbadeeyey, loogana soo jaray bolleetada sida ay isu lambaro xigaan.
2. Codbixiyuhu wuxuu la aadayaa ilxirrada codbixinta loo sameeyey midkood.
3. Codka oggolaashaha Musharraxa waxaa loo dhiibanayaa xaashida codbixinta oo lagu rido sanduuqa buluugga ah, kan diidmadana sanduuqa hurdiga ah.
4. Haddii codbixiyuhu uu arko in xaashida la siiyey xun tahay ama ayan dhammeyn wuxuu Guddoomiyaha weydiisan karaa mid kale isagoo soo celinaya tii hore. Arrintaasna waa in lagu qoraa diiwaanka.
5. Guddoomiyuhu wuxu amri karaa in laga fogeeyo goobta codbixiyeyaasha ulakac ugu raaga codbixinta, iyadoo laga soo celinaayo xaashida la siiyey. Hase yeeshee waa in loo oggolaadaa in ay codbixiyaan inta taagan marka ay dhammaadaan kaddib.
6. Guddoomiyuhu, haddii uu la kulmo qof haysta xaashiyo codbixin oo dheeraad ah ama kuwo ka duwan nooca la isticmaalayo amaba uu hore u codbixiyey, wuxuu ka qaadayaa xaashiyaha uu haysto wuxuuna deg deg ugu dhiibayaa ciidammada Nabadgelyada si loo hor geeyo Maxkamad, looguna qaado dacwad ciqaabeed. Arrintaas waa in lagu qoraa diiwaanka.

Qod. 28aad

(Saacadaha codbixinta)

1. Hawlaha codbixintu waxay soconayaan hal maalin, laga bilaabo 7da aroornimo ilaa 6da fiidnimo.
2. Hase yeeshee Codbixintu waa in ay socotaa ilaa iyo inta laga dhammeynayo doortayaasha goobta taagan.

Qod. 29aad

(Gabagabada hawlaha goobta Codbixinta)

Marka la dhammeeyo hawlaha ku xusan qodob-bada sare, Guddoomiyuhu wuxuu ku dhaqaaqayaa, hakad la'aan, hawlaha soo socda:

1. Wuxuu ku dhawaaqayaa codbixinta doorashadu in ay xiran tahay.
2. Wuxuu xirayaa, ningaxayaana sanaadiiqda codbixinta, ningaxa dushiisa waxaa lagu dhufanayaa shaabadda goobta doorashada, waxaana saxiixaya Guddoomiyaha iyo Xubnaha kale ee Guddiga.
3. Wuxuu hubinayaa, diiwaankana ku qorayaa tirada xaashiyaha codbixinta ee la isticmaalay isagoo ka eegaya bolleetayaasha laga jaray jeexyada ku haray.
4. Wuxuu hubinayaa, diiwaankana ku qorayaa tirada xaashiyaha codbixinta ee looga qaaday codbixiyeyaasha:
 - a) iyagoo xumaa ama aan dhammeyn awgood;
 - b) iyadoo codbixiyeyaasha lagu helay xaashiyo codbixin ee aan waafaqsanayn kuwa sharciga ah;
 - t) iyadoo codbixiyeyaasha lagu helay hal xaashi codbixin wax ka badan;
 - j) Iyadoo la ogaaday in ay horey u codbixiyeen.

5. Wuxuu hubinayaa diiwaankana ku qorayaa tirada xaashiyaha codbixinta ee aan la isticmaalin.
6. Wuxuu hubinayaa diiwaankana ku qorayaa isagoo sal ka dhigaya waxyaabaha kor lagu soo sheegay tirada dadka run ahaantii codbixiyey.
7. Wuxuu xirayaa diiwaanka hawlaha goobta codbixinta.
8. Wuxu daabacyadaas kor ku xusan ku ridayaa koleyada u gaarka ah, kuwaasoo uu u xirayo una ningaxayo sida ku xusan lambarka 2aad ee qodobkan.
9. Wuxuu ku ridayaa shaabadda goobta codbixinta koleyga loogu tala galay, ningaxa dushiisana waxaa la saarayaa saxiixyada ku tilmaaman lambarka 2aad ee qodobkan.
10. Wuxuu koleyada ku ridayaa saxaarad uu xirayo, ningaxayana, ningaxa dushiisa waxaa la saarayaa saxiixyada ku tilmaaman lambarka 2aad.
11. Wuxu saxaaradda raacinayaa sanaadiiqda codbixinta.

Qod. 30aad

*(Joogista dhammaan Xubnaha Guddiga Goobta
Codbixinta)*

Muddada ay socdaan hawlaha goobta codbixintu, dhammaan Xubnaha Guddigu waa in ay joogaan. Waxaa la oggol yahay maqnaasho gaaban, markiiba hal qof, iyadoo oggolaansho laga haysto Guddoomiyaha Guddiga.

Qod. 31aad

(Diiwaanka Guddiga Goobta Codbixinta)

Diiwaaneynta hawlaha Guddiga Goobta Codbixinta waa in laga sameeyo saddex nuqul oo ay wada saxiixaan dhammaan Xubnaha Guddiga Goobta Codbixintu. Laba nuqul oo ay la socdaan dhammaan lifaaqyada isaga ku xusan waxaa loogu tala galay Guddiga Doorashada ee Degmada, kan saddexaadna Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmada.

Qod. 32aad

(Qaadidda iyo dhiibidda qalab goobta)

Mar alla markay dhammaadaan hawlaha ku tilmaaman qodobbada sare, Guddoomiyuhu, isagoo la socdaan ugu yaraan Xubin ka mid ah Guddiga Goobta Codbixinta ayna ilalinayaan Ciidammada Nabadgelyadu, wuxuu deg deg u qaadanayaa una geynayaa Guddiga Doorashada ee Degmada saxaaradda ay ku jiraan qalabka ku tilmaaman Qod. 29aad iyo sanaadiiqda codbixinta. Guddiga Doorashada ee Degmadu waa in uu hubiyaa dhammida ningaxa, lagana qoraa caddeyn laba nuqul ah oo mid uu qaato Guddoomiyaha Guddiga Goobta Codbixinta, midka kalena Guddiga Doorashada ee Degmada. Guddoomiyaha Guddiga Goobta Codbixinta waa in uu isla waqtigaas u dhiibaa Guddoomiyaha Maamulka Dawlada ee Degmada hal nuqul oo ah Diiwanka Goobta Codbixinta.

XUBINTA LIXAAD
HAWLAHA GUDDIGA DOORASHADA EE
DEGMADA

Qod. 33aad

(Dhisidda Guddiga Doorashada ee Degmada)

Marka la helo qalabka ku tilmaaman Qodobka 17/2, Guddoomiyaha Guddiga Doorashada ee Degmadu:

1. Wuxuu ku dhaqaaqayaa dhisidda Guddiga Doorashada ee Degmada, isagoo ugu yeeraya in ay ka soo qayb-galaan Kaaliyeyaasha, Xoghayaha iyo u qayb-sanayaasha tirada.
2. Markuu xaqiijiyo, tusana xubnaha kale ee Guddiga dhammida ningaxa, wuxuu furayaa saxaaradda, ka soo saarayaa hubinayaana qalabka ku jira.
3. Markuu xaqiijiyo tusana xubnaha kale dhammida ningaxa, wuxuu furayaa koleyga ay ku jirto shaabadda Guddiga, wuxuuna ku qorayaa lambarkeeda diiwaanka.
4. Wuxuu qalabka kale u dhiibayaa Xoghayaha Guddiga Doorashada Degmada.
5. Kaddib Guddigu wuxuu dhowrayaa in ay soo gaaraan qalabka ku tilmaaman Qodobka 32aad.

Qod. 34aad

(Qabashada qalabka goobta doorashada)

Qabashada saxaaradaha iyo sanaadiiqda goobaha codbixinta, Guddiga doorashada ee Degmadu wuxuu u raacayaa habka ku tilmaaman lambarka 2aad ee Qod. 33aad iyadoo loo kala hormarinaayo sida loo kala horreeyay.

Qod. 35aad

(Xiridda Xafiiska Guddiga Doorashada ee Degmada)

Xafiiska Guddiga Doorashada ee Degmada lama xiri karo ka hor inta aysan soo gaarin ama aysan tirsan dhammaan qalabka goobaha codbixinta ee Degmada.

Inta uu xiran yahay Xafiisku, qofna kuma jiri karo gudihisa, ilaalintiisana waxaa Guddoomiyuhu u xilsaarayaa Ciidanka Nabadgelyada oo dibadda ka ilaalinaya.

Qod. 36aad

(Bilowga hawlaha tirinta)

Hawlaha tirintu waxay billaabanayaan 8da subaxnimo ee maalinta xigta tan codbixinta. Lama billaabi karo tirinta goob codbixin ilaa iyo inta ay ka dhammaanayaan hawlaha midda socota markaas ee faraha lagula jiro. Inta aan la billaabin tirinta goob codbixin, Guddoomiyuhu wuxuu kaloo hubinayaa dhammida ningaxyada koleyda saxaaradda, isagoo hubinaya dhammida ningaxyada koleyada ku jira iyo kuwa sanaadiiqda codbixinta.

Guddoomiyuhu, kaddib markuu ku dhawaaqo lambarka u gaarka ah goobta codbixinta iyo meesha ay ku tiil, wuxuu koleyga ka soo saarayaa diiwaanka goobtaas wuxuuna ku dhawaaqayaa tirada dadka dhab ahaan ka codbixiyey goobta sida ku cad isla diiwaankaas.

Qod. 37aad

(Kala shaandheynta xaashiyaha codbixinta)

1. Marka ay dhammaadaan hawlaha ku xusan qodobka hore, Guddoomiyuhu kaddib marka uu ka gooyo ningaxa, wuxuu furayaa sanaadiiqda buluugga ah oo ay ku jiraan xaashiyaha codbixinta ee oggolaaday Musharraxa.

2. Wuxuu ku dhaqaaqayaa hubinta iyo tirinta kuwa oggol musharraxa iyadoo marba hal xaashi la soo qaadayo. Hawlahaas kaddib xaashiyaha ansaxa ah waxaa lagu celinayaa sananadiiqdoodii kuwa aan ansaxa ahayna waxaa lagu ridayaa koley gaar ah.
3. Kaddib marka uu kaga gooyo ningaxa Guddiga hortiisa, Guddoomiyuhu wuxuu furayaa sanaadiiqda hurdiga ah oo ay ku jiraan xaashiyaha codbixinta ee diiday Musharraxa iyadoo la raacayo habka ku xusan lambarka hore.

Qod. 38aad

(Xaashiyaha codbixinta ee aan ansaxa ahayn)

Waxaan ansax ahayn xaashiyaha codbixinta oo ay ka maqan yihiin shaabadda goobta codbixinta iyo kuwa ay ku yaalliin saxiix, magac ama calaamado kale ee uu gacantiisa ku qoray codbixiyuhu.

Qod. 39aad

(Wada joogista dhammaan xubnaha Guddiga)

Muddada ay socdaan hawlaha tirinta xaashiyaha codbixintu, dhammaan xubnaha Guddiga Doorashada ee Degmadu waa in ay wada joogaan.

Waxaa laysu oggol yahay maqnaasho gaaban oo sabab laga garaabi karo leh, markiiba hal qof, iyadoo oggolaasho laga haysto Guddoomiyaha.

Qod. 40aad

(Baarista cabashada iyo go'aannada)

Marka ay dhammaadaan hawlaha kala shaandheynta xaashiyaha codbixintu Guddiga Doorashada ee Degmadu wuxuu baarayaa wixii cabasho ah ee la xiriira

doorashada oo ku soo gaaray si qoraal ah inta ay socotay codbixinta iyo kaddibba, wuxuuna Guddigu go'aan kaga gaarayaa cod hal dheeri ah.

Qod. 41aad

(Hubinta natiijada goobta doorashada)

Marka ay dhammaadaan hawlaha ku xusan qodob-bada hore, Guddoomiyaha Guddiga Doorashada ee Degmadu wuxuu:

1. Xaqiijinayaa wixii is khilaaf ah ee u dhexeeya tirada u soo baxday Guddiga Doorashada iyo tan ku qoran diiwaanka Guddiga Goobta codbixinta isagoo muujinaya, haddii ay jiraan, sababaha keenay.
2. ku dhawaaqayaa tirada guud ee codbixiyeyaasha, xaashiyaha codbixinta ee ansaxay iyo kuwa aan ansixin.
3. Ku dhawaaqayaa natiijada doorashada isagoo kala sheegaya tirada codadka oggolaaday iyo inta diidday.
4. Ku qorayaa arrimaha kor ku xusan oo idil diiwaanka Guddiga Doorashada ee degmada.

Qod. 42aad

(Dib-u-dhigidda kala shaandheynta)

Hawlaha la xiriira kala shaandheynta xaashiyaha codbixinta ee goobta, mar haddii la billaabo waa in la dhammeystiraa iyadoo aan la kala joojin.

Haddii hawlaha Guddiga lagu dhammeystiri waayo maalintaas gudaheeda, Guddoomiyuhu wuxuu dib ugu dhigayaa 8da subaxnimo ee maalinta xigta.

Qod. 43aad

(Isugeynta natijada doorashada)

Marka la dhammeeyo hawlaha kor ku xusan, Gud-doomiyuhu wuxuu:

1. Tirinayaa guud ahaan inta ka codbixisay dhammaan goobaha codbixinta ee degmadu u qaybsan tahay, xaashiyaha codbixinta ee ansaxay, kuwa aan ansxin, codadka oggolaaday iyo kuwa diiday musharraxa.
2. Caddeynayaa natijada ku meel gaarka ah ee ka soo baxday degmada isagoo u kala saaraya tirada oggolaatay iyo tirada diiday.
3. Ku ogeysiinayaa natijadaas taar ku qoran lambar iyo farba Guddiga Dhexe ee doorashada.
4. Ka buuxinayaa diiwaan saddex nuqul ah hawlaha laga qabtay goobaha codbixinta ee degmada iyo natijada ka soo baxday, iyadoo ay wada saxiixayaan dhammaan xubnaha Guddigu. Nuqullada diiwaankaas waxaa loo qaybinayaa sida ku xusan Qod. 44aad ee Sharcigan.

Qod. 44aad

(Xiritaanka hawlaha Guddiga doorashada ee Degmada)

1. Marka la dhammeeyo hawlaha kor ku tilmaaman, Guddoomiyaha Guddiga Doorashada ee Degmadu wuxuu:
 - a) u dirayaa Guddiga Dhexe ee doorashada nuqulka koowaad ee diiwaanka ku xusan Qod. 43aad iyadoo ay la socdaan nuqullada koowaad ee dhammaan diiwaannada guddiyada goobaha codbixinta ay degmadu u qaybsaneyd iyo wixii cabasho qoraal ah ee soo gaaray intii ay socdeen hawluhu;

- b) u dirayaa Wasaaradda Arrimaha Gudaha nuqulka labaad ee diiwaanka ku tilmaaman Qod. 43aad.
2. Qalabka intiisa kale oo ay la jiraan nuqullada sadde-xaad ee diiwaannada ku tilmaaman Qod. 43aad waxaa loo gudbinayaa Guddoomiyaha Maamulka Dawladda ee Degmada isagoo ka reebaya caddeyn.

**XUBINTA TODDOBAAD
HAWLAHA GUDDIGA DHEXE EE
DOORASHADA**

Qod. 45aad

(Dhismaha Guddiga Dhexe ee Doorashada)

1. Guddoomiyaha Guddiga Dhexe ee Doorashadu kaddib markuu helo qalabka ku tilmaaman Qod. 17/2, wuxuu ku dhaqaaqayaa:
 - a) dhisidda Guddiga isagoo ugu yeeraya in ay ka soo qayb galan Guddoomiye ku-xigeenka, kaaliyeyaasha, Xoghayaha iyo ku qaybsanayasha tirada;
 - b) kaddib markuu arko tusana Xubnaha kale dhammida ningaxa, wuxuu furayaa saxaaradda kana soo saarayaa qalabka ku jira;
 - t) kaddib markuu arko, tusana xubnaha kale dhammida ningaxa, wuxuu furayaa koleyga ay ku jirto shaabadda guddiga, lambarkeedana ku qorayaa Diiwaanka;
 - j) u gudbinayaa qalabka intiisa kale Xoghayaha.
2. Guddiga Dhexe ee doorashadu wuxuu sugayaa soo gudbinta diiwaannada ku xusan Qod. 44aad oo ka soo gaaraya Guddiyada Doorashada ee degmooyinka.

Qod. 46aad

(Ku dhawaaqidda natiijada doorashada)

1. Kaddib markuu helo diiwaannada Guddiga Doorashada ee degmooyinka oo idil, Guddoomiyaha Guddiga Dhexe ee doorashadu wuxuu ku dhaqaaqayaa hawlaha soo socda:

- a) wuxuu go'aan ka gaarayaa cabashooyinka laga soo qaatay habka codbixinta iyo tirinta;
 - b) wuxuu tirinayaa guud ahaan codadka ansaxa ah, kuwa aan ansaxa ahayn, codadka oggolaaday iyo kuwa diiday Musharraxa.
2. Kaddib Guddoomiyaha Guddigu wuxuu ku dhawaaqayaa natiijada kama dambeysta ah ee aftida doorashada, wuxuuna natiijadaas gaarsiinayaa dadweynaha isagoo adeegsanaya qalabka warbaahinta.

Qod. 47aad

(Diiwaanka hawlaha Guddiga Dhexe ee Doorashada)

1. Diiwaanka hawlaha Guddiga Dhexe ee Doorashada waxaa laga samaynayaa saddex nuqul oo kan koowaad loo dirayo Madaxweynaha Jamhuuriyadda, kan labaadna Xisbiga.
2. Qalabka intiisa kale oo uu ku jiro nuqulka saddexaad ee diiwaanka waxaa lagu wareejinayaa Wasaaradda Arrimaha Gudaha, waxaana lagala harayaa caddeyn.

Qod. 48aad

(Faafinta natiijada doorashada Madaxweynaha)

Guddoomiyaha Guddiga Dhexe ee Doorashadu wuxuu ku soo saarayaa Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda, shan maalmood gudahood, laga billaabo maalinta ku dhawaaqidda, natiijada kama dambeysta ah ee doorashada.

XUBINTA SIDDEEDAAD CIQAABAAD

Qod. 49aad

(Is-hortaagid bandhigidda dooraahada)

Haddii uusan falku dembi ka weyn keeneynin, qof kastoo dariiqad kasta ku hor istaaga ama carqaladeeya shirarka ama bandhigyada doorashada ama is-hortagga meel ku dhejin halkudhegyo la xiriira doorashada, waxaa lagu ciqaabayaa xabsi ilaa saddex sano ah ama ganaax ilaa 30.000 Shilin Soomaali ah.

Qod. 50aad

(Ku xadgudub xorriyadda doorashada)

1. Haddii uusan falku dembi ka weyn keeneynin, qof kasta oo ku xadgudba xorriyadda doorashada, isagoo codbixiyaha u ballanqaadaya ama siinaya lacag, wax qiimo ama waxtar gaar ahaaneed leh, ama u ballanqaadaya ama siiya shaqo dawladeed ama mid gaar ahaaneed, waxaa lagu ciqaabayaa ilaa saddex sano oo xabsi ah ama ganaax ilaa 30.000 Shilin Soomaali.
2. Qofkii, si uu u gaaro ujeeddooyinka kor ku xusan, isticmaala xoog, handadaad, khiyaamo ama indhasarcaadid, waxaa lagu ciqaabayaa ilaa afar sano oo xarig ah iyo ganaax dhan 40.000 Shilin Soomaali.

Qod. 51aad

(Is-hortaagid habsami u socoshada hawlaha codbixinta iyo kala shaandheynta)

Hadii uusan falku keeneynin dembi ka weyn, qof kasta oo isagoo isticmaalaya handadaad ama falal xoog ah, is hortaaga madaxbannaani u baxsashada codka ama

Ɔarqaladeeya habsami u socoshada doorashada, waxaa lagu ciqaabayaa xabsi ilaa afar sano ah ama ganaax ilaa 40.000 shilin soomaali ah.

Qod. 52aad

(Idan la'aan ku soo gelid goobaha iyo xafiisyada doorashada)

Haddii uusan falku dembi ka weyn keeneynin, qof kasta oo, isagoo ogsoon inuusan xaq u lahayn, inta ay socdaan hawlaha codbixintu, soo gala goobaha ama xafiisyada doorashada ama ku hakada, isagoo laga dalbaday in uu isaga baxo, waxaa lagu ciqaabayaa xabsi ilaa hal bil ah ama ganax ilaa 1.000 shilin soomaali.

Qod. 53aad

(Codbixin xadgudub ah)

1. Qof kasta oo, isagoo ogsoon inuusan xaq u lahayn codbixin ama isagoo sheeganaya magac qof kale, codbixin u yimaadda ama bixiya hal cod wax ka badan, amase isagoo u xilsaaran in uu u codbixiyo qof aan shakhsi ahaan codbaxsan karin, ugu codbixiyo si ka duwan sidii la faray, waxaa lagu ciqaabayaa xabsi ilaa laba sano ah ama ganaax ilaa 24.000 shilin soomaali.
2. Isla ciqaabtaas waxaa muteysanaya qofkii si been ah ugu marag kaca aqoonsiga qof kale oo codbixinaya ama lagu helo isagoo haysta xaashiyo codbixin ee ka duwan kuwa Sharciga ah.

Qod. 54aad

(Been abuurid, xadiid qoraallo ama wax ka beddelid)

Haddii uusan falku dembi ka weyn keeneynin, qof kasta oo been abuura xaashiyaha codbixinta ama war-

qado kale oo la xiriira hawlaha doorashada ama wax ka beddela, xada ama jeexjeexa qayb ama gebi ahaan warqadahaas midkood, amase ogaan u isticmaala warqadahaas beenta ah, waxaa lagu ciqaabayaa ilaa laba sano oo xarig ah ama ganaax ilaa 24.000 shilin soomaali ah.

Qod. 55aad

(Diidid sabab la'aan Xubin ka noqosho Guddiyada Doorashada)

Qof kasta oo, isagoo loo magacaabay xilka xubinnimada guddiyada doorashada, sabab la'aan diida xilkaas ama ka maqnaada fadhiyada guddiyada, ama isaga taga, waxaa lagu ciqaabayaa ilaa hal sano oo xarig ah ama ganaax ilaa 20.000 shilin soomaali ah.

Qod. 56aad

(Xad-gudubyada kale ee loo geysto Sharciga)

Qof kasta oo jebiya awaamiirta Sharcigan ku xusan, ciqaab gaar ah haddii aan loogu talo gelin, waxaa lagu ciqaabayaa ilaa lix bilood oo xarig ah ama ganaax ilaa 10.000 shilin soomaali ah.

Qod. 57aad

(Dhumid xaqa doorashada)

1. Muwaadin kasta oo gala dembiyada ku xusan sharcigan, laguna xukumo xarig aan ka yareyn 2 sano, waxaa ka lumaya xaqa doorashada muddo 5 sano ah.
2. Dacwadaha la xiriira dembiyada sharcigan ku xusan waxaa loo qaadayaa si degdeg ah waxaana awood u leh Maxkamadaha caadiga ah.

**XUBINTA SAGAALAAD
QODOBBO GABAGABO AH**

Qod. 58aad

(Xilka Xisbiga)

1. Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed, isagoo adeegsanaya Hoggaamada, Guddiyada, Wakiillada, Xoghayayaasha Xisbiga ee Gobollada iyo Degmooyinka iyo Hay'adihiisa kale, wuxuu mas'uul ka yahay abaabulka iyo kicinta dadweynaha.
2. Xoghayayaasha Xisbiga ee gobolladu waxay kor-meeraan si toos ahna u hubinayaan in hawlaha doorashada ee gobolladu ku dhammaadaan muddadii iyo habkii loo dejiyey. Isla xilkaas oo heer degmo ah waxa uu saaran yahay Xoghayayaasha Xisbiga ee degmooyinka.

Qod. 59aad

(Mas'uuliyadda Ciidammada Nabadgelyada)

Nabadgelyada iyo xasilloonida socodka hawlaha doorashada waxaa ka mas'uul ah Ciidammada Nabadgelyada iyagoo raacaya awaamiirta iyo tusaalooyinka Guddoomiyayaasha Maamulka Dawladda ee gobollada iyo degmooyinka iyo Guddoomiyeyaasha guddiyada doorashada.

Qod. 60aad
(Dhaqangal)

Sharcigan wuxuu dhaqan gelaya isla maalinta uu saxiiso Madaxweynaha Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya waxaana lagu soo saaraya Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda.

Muqdisho, 16/11/1986

MADAXWEYNAHA J.D.S.
(Maxamed Siyaad Barre)